

Barometer 2017:

Werkgevers in de bouwsector zijn bezorgd over het gebrek aan investeringen bij de gewesten en over het nijpende tekort aan geschoold personeel

Sint-Pieters-Woluwe, 9 mei 2017 – De Vereniging der Belgische Aannemers van Grote Bouwwerken (VBA) publiceert haar Jaarlijkse Barometer en maakt de balans op van de financiering van de Belgische publieke infrastructuur.

Zij stelt het volgende vast:

- Aanzienlijke inperking van de overheidsinvesteringen in infrastructuur;
- Verouderende infrastructuur: 70% van de Belgische bruggen zijn meer dan 35 jaar oud;
- 1 onderneming op 5 bevestigt haar zorgwekkende of penibele toestand;
- 81% van de ondernemingen zou dit jaar nog personeel moeten aanwerven, maar de helft vreest dat ze geen geschoold personeel zal vinden.

Hoewel de werkgevers vertrouwen hebben in de toekomst, vrezen ze een ernstig tekort aan geschoold personeel, wat het voortbestaan van hun onderneming in het gedrang kan brengen. Zij hebben 6 aanbevelingen voor de sector en voor een kwaliteitsvolle infrastructuur.

De Vereniging der Belgische Aannemers van Grote Bouwwerken (VBA) publiceert de resultaten van haar vierde Jaarlijkse Barometer over het vertrouwen van de aannemers van grote bouwwerken en de resultaten van haar onderzoek naar de financiering van de Belgische publieke infrastructuur. Zij meldt de volgende vaststellingen:

VBA ziet een gebrek aan overheidsinvesteringen in een verouderende infrastructuur

VBA is verheugd over de heropleving van bepaalde investeringen, maar wijst ook op een gebrek aan investeringen en zelfs desinvestering van de overheden inzake infrastructuur.

Na de soap met de Brusselse tunnels werden overheidsopdrachten gelanceerd en zijn de werken gestart.

De lamentabele toestand van de Brusselse tunnels is slechts een symptoom van het uitblijven van investeringen van de overheden in infrastructuur.

Het aandeel van de investeringen in publieke infrastructuur is op 30 jaar tijd immers gehalveerd. Met minder dan 1% van het BBP geïnvesteerd in zijn infrastructuur blijft België ver onder de aanbevelingen van de Europese Unie (2%) en onder het niveau van zijn buurlanden.

Deze desinvestering moet worden bekeken in het licht van de gemiddelde leeftijd van Belgische bruggen, tunnels en wegen. Een voorbeeld: 70% van de Belgische bruggen is ouder dan 35 jaar. Het is niet moeilijk zich in te beelden welke ernstige gevolgen er de komende jaren te verwachten zijn indien deze niet onderhouden worden. Maar er bestaat – federaal én gewestelijk – geen enkel plan noch budget voor het onderhoud van de bestaande infrastructuur. De budgetten worden voor het grootste gedeelte besteed aan dringende herstellingen, zonder een echt plan.

Dringende nood aan politieke visie voor de infrastructuur van de toekomst

Bij haar vorige barometer en onderzoek naar de staat van de infrastructuur benadrukte VBA reeds het gebrek aan politieke visie inzake infrastructuur, of het nu gaat om mobiliteit of om antwoorden op de demografische evoluties (scholen, rusthuizen, ...). VBA verwondert zich over deze toestand, zeker nu de rentevoeten historisch laag zijn en financiering goedkoper dan ooit is. Investeren in mobiliteit bijvoorbeeld, zal snel rendabel zijn door het verhogen van de aantrekkelijkheid van België. Bovendien onderstreepte het VBO onlangs nog dat de bedrijven en de privésector bereid zijn mee te werken, bijvoorbeeld via publiek-private samenwerking.

“Als burger en als directeur-generaal van VBA vraag ik me af hoe België het hoofd gaat bieden aan de demografische evoluties van de komende jaren, in een context van een gebrek aan investeringen en met een verouderende infrastructuur?” stelt Didier Cartage, directeur-generaal van VBA.

VBA-barometer 2017

De Jaarlijkse Barometer omvat twee aspecten: de huidige toestand en het vertrouwen in het komende jaar:

Verslechterde gezondheidstoestand van bepaalde ondernemingen van grote bouwwerken

Het uitstel of de afgelasting van bepaalde grote projecten en de scherpe prijsconcurrentie brachten de Belgische aannemers van grote bouwwerken in de problemen: 18% van deze ondernemingen omschrijven hun toestand als zorgwekkend tot slecht? Volgens VBA is dit een alarmerende vaststelling.; VBA herinnert eraan dat het aantal ondernemingen dat zich in deze toestand bevindt, in één jaar verdubbeld is.

Werkgelegenheid daalt met 2%

Als direct gevolg van deze fenomenen is het aantal banen bij de grote ondernemingen in 2016 met 2% gedaald ten opzichte van 2015. Dit vierde opeenvolgende jaar met banenverlies treft vooral de arbeiders. De toestand van de bedienden blijft stabiel.

De werkgevers hebben vertrouwen in de prognoses, maar zijn ongerust over de aanwervingen

81% van de werkgevers heeft vertrouwen tot veel vertrouwen in de toekomstperspectieven en zou in de komende 12 maanden personeel moeten aanwerven. In vergelijking met vorig jaar is het aantal aanwervingsintenties met 33% gestegen.

De helft van hen vreest echter geen geschoold personeel te kunnen vinden. Die schaarste geldt voor bedienden én voor arbeiders. De bedrijven zijn actief op zoek naar calculatoren, werfleiders en projectleiders, maar het tekort aan geschoold personeel is schrijnend. *“Onze bedrijven verkeren in een paradoxale toestand; na de periode van lege orderboekjes zoeken ze nu personeel wetende dat ze niet zullen vinden wie ze nodig hebben. Er is dringend actie nodig ten gunste van de economie”*, stelt Didier Cartage.

Een extra moeilijkheid voor de bouwondernemingen: België is nog altijd niet concurrentieel wat lonen betreft. VBA pleit voor een vermindering van de sociale lasten om een nieuwe dynamiek te geven aan de aanwervingen.

Deze situatie blijkt nochtans niet uit de prijzen die de ondernemingen voor grote bouwwerken hanteren. Een voorbeeld: in België kost 1 km weg 3,7 miljoen euro, wat de laagste kostprijs van Europa is, terwijl de Belgische loonkosten tot de hoogste behoren.

Deze twee factoren werken allicht remmend op de aanwervingen die nochtans te verwachten zijn zowel voor de bouw van gebouwen als in de burgerlijke bouwkunde. *“Het gebrek aan concurrentiekracht door de lonen, in combinatie met de moeilijkheid om geschoold personeel te vinden, bedreigt het duurzame voorbestaan van de Belgische aannemers van grote bouwwerken”*, beaamt Frédéric Loriaux, bestuurder-directeur van CIT Blaton en voorzitter van VBA.

6 aanbevelingen voor een gezonde sector en kwaliteitsvolle infrastructuur

VBA formuleert 6 aanbevelingen om de harmonieuze groei van de sector en van de werkgelegenheid aan te moedigen, naast kwaliteitsvolle infrastructuur:

- De versterking van de strijd tegen fraude en sociale dumping om opnieuw gezonde concurrentie en kwaliteitsvol werk te hebben;
- De vermindering van de werkgeversbijdragen om de concurrentiekracht van de Belgische ondernemingen te verbeteren en de werkgelegenheid weer aan te zwengelen;
- De opwaardering van de beroepen in de bouwsector en aanmoediging van duaal leren;
- De uitvoering van een echt plan voor investeringen in, en onderhoud van, infrastructuur, gekoppeld aan een visie voor minstens 10 jaar;
- Alternatieve financieringen begunstigen bij gebrek aan publieke financiële middelen;
- De ontwikkeling van echte stedenbouwkundige projecten om het hoofd te bieden aan de demografische evoluties, met voorrang voor de verbindingen tussen steden.

Perscontact?

Diane Vanderschirick – diane@digitaly.be - +32 471 36 61 62

Aurélie Couvreur – aurelie@digitaly.be - +32 497 47 47 69